

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6 19080 Tallinn Estonia tel 668 1242 fax 668 1240 e-mail eki@ki.ee

Eesti alkoholiturg 2009. aasta 9 kuul

kokkuvõte

Tallinn
Jaanuar 2010

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Vastutav täitja: Kiira Martens

Projektigrupi koosseisus: Pille Liivaauk

Eesti Konjunktuuriinstituut

Rävala 6 19080 Tallinn

tel 6681242

E-post: eki@ki.ee

<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunktuuriinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. Üldosa	7
2. Kanged alkohoolsed joogid	12
3. Õlu	23
4. Lahjad alkohoolsed joogid	28
5. Rektifitseeritud etanool (piiritus)	35
6. Viinamarjavein ja vermut	37
Kokkuvõte	40

SISSEJUHATUS

Töö eesmärgiks on anda ülevaade Eesti alkoholisektori arengust 2009. aasta 9 kuul.

Töös analüüsitakse:

- alkoholsete jookide tootmise muutusi;
- alkoholsete jookide väliskaubandust riigiti ja tooteliigiti;
- alkoholsete jookide jaemüüki siseturul;
- jaehindade muutusi.

Käesolevas ülevaates on kasutatud Eesti Statistikaameti tootmise ning väliskaubanduse andmeid, ettevõtete tootmise ja siseturu müügi andmeid ning Eesti Konjunktuuriinstituudi kaupluste hinnavaatluste tulemusi.

Töö esimene osa annab lühiülevaate kogu Eesti alkoholiturul toimunud, järgnevad osad keskenduvad erinevate alkoholsete jookide turutrendidele põhjalikumalt.

Töö maht on 40 lehekülge.

KOKKUVÕTE

SA andmetel **toodeti** Eestis 2009. aasta jaanuarist septembrini peaaegu kõiki alkohoolseid jooke vähem kui 2008. aasta 9 kuuga. Erandiks oli vaid õlu, mille tootmismaht jäi aastatagusele tasemele. Kangete alkohoolsete jookide (eelkõige viina ja likööri) tootmismaht vähenes 10%, lahjasid alkohoolseid jooke toodeti peaaegu kolmandiku võrra vähem kui 2008. aasta kolme kvartaliga. Suurim langus toimus puuvilja- ja marjaveinide tootmises (-38%), sest siidritootmiseks vajati vähem toorainet. Rektifitseeritud etanooli (piiritust) 2009. aastal Eestis ei toodetud.

Alkohoolsete jookide **väliskaubanduse** bilanss oli 2009. aasta 9 kuul jätkuvalt negatiivne. Alkohoolseid jooke eksporditi 1,1 mld krooni eest ning imporditi 1,6 mld krooni eest. Väliskaubakäibest suure osa moodustab alkohoolsete jookide transiitvedu Venemaale läbi Eesti, mis majanduskriisi tõttu oli väiksem kui aasta tagasi. Eesti tootjate ekspordimaht oli aastatagusest väiksem kangete alkohoolsete jookide (-9%), eriti likööride (-32%) ning lahjade segatud piiritusjookide (-46%) ja lahjade kääritatud jookide (-68%), eriti siidri (-69%) osas. Eestis valmistatud õlut müüdi välisurule koguseliselt 60% rohkem kui aasta tagasi.

Alkohoolsete jookide tarbijahinnaindeks tõusis 2009. aasta III kvartalis 1,8% 2008. aasta III kvartaliga võrreldes. EKI hinnavaatluste andmetel olid 2009. aasta III kvartalis populaarsete kodumaiste viinade Eesti keskmised jaehinnad kauplustes madalamad kui aasta tagasi, likööride hinnad ei ole oluliselt muutunud ning džinnid kallinesid ligi 5%. Õlle hinnad olid tõusutrendil nii Eestis tervikuna kui Tallinnas. Siider veidi odavnes, puuvilja- ja marjaveinid kallinesid 2%. Õlle ning puuvilja- ja marjaveinide hinnatõus Tallinnas oli kiirem kui Eestis keskmiselt.

Alkoholsete jookide **jaekäive** ulatus 2009. aasta III kvartalis 1,20 mlrd kroonini, mis oli 10,8% väiksem kui aasta tagasi. 9 kuu jaekäive kokku oli 3,46 mld krooni, mis oli aastatagusest 8,4% väiksem. Languse põhjuseks oli väiksem siseturu nõudlus, mille põhjuseks on elanike madalam ostujõud.

Riigielarvesse laekus 2009. aasta 9 kuuga alkoholiaktsiisi 1,854 mlrd krooni, mida oli 1,9% vähem kui aasta tagasi. Seega alkohoolsete jookide mõnevõrra kõrgemad hinnad ei suutnud kompenseerida nõudluse (ja legaalse alkoholi müügi) langust.